

Het INDISCH NIEUWS

ALGEMEEN VOORLICHTINGS ORGAAN GEWID AN DE OVERZEESCHE GEBIEDSDEELN

N.V. „HET INDISCH NIEUWS”

Directeur: G. de Pree

Hoofdredacteur: L. F. T i j m s t r a

Bureau Red. en Admin.: Noordeinde 29, 's-Gravenhage, Tel. 112884, Giro 85369, Abonnementsprijs: p.kw. f 4.—, p. Nr. f 0.25

Nagmaals:

Open deuren . . .

Veelal van communistische zijde wordt op het oogenblik een intensieve propaganda gevoerd vóór de republiek en tegen het Koninkrijk. Communistische bladen brengen dagelijks artikelen, waarin al wat goed-Nederlandsch is vergruisd wordt en gehoord en al wat „Indonesisch” is, — Indonesisch dan wel te verstaan, *tjap* Soekarno —, wordt verheerlijkt. Deze communistische propaganda, die bovendien wordt toegejuicht door al wat half-zacht en defaitistisch is in den lande, nog weleens tot haar eigenlijke proporties worden teruggebracht. Men doet het nu graag voorkomen of de communisten de „redders” van „Indonesië” zijn. Hun brutale acties doen echter, wanneer er niet krachtdadig tegen op wordt getreden, Indië reddeloos verloren gaan. Zelfs mijnheer dr. Koets, die de vorige week zoo maar ineens, zoo heelemaal niet „officieelerig”, — ’t werd ons verscheidene malen verzekerd —, een bezoek aan Soekarno en aan Hatta bracht en aan het republikeinse gebied van Midden- en Oost-Java, kwam in Batavia terug en vertelde, dat zijn indrukken van dien aard waren, dat hij direct teekenen van zelfbestuur toch niet wenschelijk achtte. Overigens verwondert het ons, dat dr. Koets nog niet op staande voet als ambtenaar ontslagen is. Een ambtenaar van het Indische gouvernement, die een beleefdheidsbezoek (sic.) brengt bij de beide uitgesproken vijanden van het Koninkrijk, Soekarno en Mohammed Hatta, in wier naam tallozen werden vermoord, Europeanen en rijksgenooten, kan toch, dunkt ons, onmogelijk langer gehandhaafd blijven. In Indië kan dit echter blijkbaar wel. Wij hebben zelfs gelezen, dat op verzoek van dr. Van Mook en van de Commissie-Generaal, de heer dr. Koets een rapport zal opstellen van zijn bezoek aan Midden- en Oost-Java, ten einde dit naar minister Jonkman te kunnen

zenden. Zoiets is tegenwoordig mogelijk in Indië! Men voelt den opzet wel: toen dr. Koets op reis ging, werd eenige malen per dag verzekerd van „goedingelichte zijde”, dat dr. Koets zonder eenige officieele opdracht de reis maakte; het kan weleens niet goed aflopen en dan waschte de regeering tenminste haar handen in onschuld. Maar nu het toch wél goed afgelopen is, nu is dr. Koets er ook wel goed genoeg voor om een rapport van zijn reis voor minister Jonkman op te stellen.

Wij dwalen af. Wij willen het ditmaal hebben over de defaitistische propaganda, die door de communisten en hun meelopers, — onder wie men menschen aantreft van de Partij van den Arbeid! —, momenteel op grootscheepsche wijze in ons land wordt gevoerd. Het communistische dagblad „De Waarheid” gebruikt daarbij de meest laffe methoden. Toen dezer dagen generaal Kruls voor de radio sprak en het woord richtte tot de naar Indië vertrekkende troepen, waarbij hij gewag maakte van strenge straffen voor deserteurs, maakte „De Waarheid” alleen melding van het feit, door generaal Kruls vastgesteld, dat er deserteurs waren, maar welk lot deze lafaards bedreigde, vermeldde „De Waarheid” niet. De menschen ophitsen doet het blad dag-aan-dag, maar wat zij zich op den hals halen, wanneer zij de „adviezen” van hun lijfblad volgen, daarover zwijgt het in alle talen.

Men vraagt zich overigens af, wat de heeren willen. Geen geweld in Indonesië! — roepen zij pathetisch uit. Accoord, die meening zijn ook wij toegedaan. Vreedzame onderhandelingen, géén koloniale oorlog, juist, wij denken er precies zoo over. Nog sterker: wij zijn overtuigd, dat niemand in Holland een „koloniale oorlog” wensch. „Geen oorlog van volk tegen volk”. Waar is de man in Nederland,

die zoiets wensch? Wie wensch, dat het „Indonesische vraagstuk” niet op vreedzame wijze wordt opgelost? En wij weten het alweer zeker: geen sterveling wensch dit. Toch werd in de „Houtrusthallen” in Den Haag een massa-meeting belegd, gevolgd door „een groote demonstratie in de stad” onder de leuze „geen oorlog van volk tegen volk” met als doel te demonstreeren voor „een vreedzame oplossing van het Indonesische vraagstuk”. Voor de zoveelste maal trappen de communisten en hun meelopers dus een „open deur” in.

Zij vinden dit de gewoonste zaak van de wereld. Achter deze open deuren-intrapperij staan de eigenlijke bedoelingen van de communisten: onrust stoken, ophitsen tot verzet, ontevredenheid verwekken, chaos scheppen. Het is goed, de positie van de communisten hier te lande zich eens scherp voor den geest te halen. Evenals de N.S.B.-ers in hun tijd op een vreemde mogendheid steunden, Duitschland, steunen de communisten op een vreemde mogendheid: Rusland. Wanneer ooit Rusland ons land zou binnenvallen, zouden de communisten precies dezelfde rol van „de vijfde colonne” vervullen als de N.S.B.-ers het bij het binnenvallen van de Duitschers hebben gedaan. Men kan dus de communisten beschouwen als de uitgesproken vijanden van ons land en volk, dat zij met het grootste genoegen, als zij de kans er toe zouden krijgen, aan de Russische dictatuur zouden uitleveren. Zoo goed als Rusland in West-Europa wroet en intrigeert, zoo goed doet het dit in Zuid-Oost-Azië. De communistische actie hier te lande draagt in alles het merkteekeken van het Russische imperialisme, dat zich in dezen tijd op steeds brutaler wijze manifesteert.

In de nogal naïve verwachting, dat hun opzet: een chaos voorbereiden, niet wordt doorzien, beleggen zij massa-bijeenkomsten onder de leuze „geen oorlog van volk tegen volk”. Wanneer twee politieagenten eenige brandstichters, die onder de hand nog een paar menschen een kopje kleiner hebben gemaakt, arresteren, zeggen wij dan: laat ze met rust, alsjeblieft, geen oorlog van burgers tegen burgers”?

Wij hebben de heeren door.
Zij trappen open deuren in.

De eerste schreden der „Republiek”

Van de twee idealen, die Japan de bevolking van Ned.-Indië bijgebracht had, n.l. *kemenangan achir* (uiteindelijke overwinning) en *merdeka* (vrijheid) bleef slechts het laatste over. Gecombineerd met den haat tegen het Westen vormde de merdeka-gedachte den basis van de „republikeinsche” propaganda. De macht der „Republiek” was praktisch nihil, omdat Japan nog steeds aan de touwtjes trok, maar na de geallieerde bezetting zou de „Republiek” op eigen beenen moeten staan. Wilde zij zich dan handhaven, dan moest zij als een sterke eenheid stelling kunnen nemen. Vandaar dat op 23 Augustus 1945 het besluit werd genomen tot de oprichting van één politieke partij, de P.N.I. (de oude partij van Soekarno) en één gezagsinstrument, de B.K.R. (Badan Keamanan Rajat - orgaan voor handhaving van orde en rust). De Heiho, Peta, Seinendan en Keibodan werden tegelijkertijd ontbonden.

De toeloop tot de P.N.I. bleef ver beneden de verwachting, terwijl de B.K.R. een onderdak werd voor misdadigers, kempei-spionnen, P.I.D.-knechten en volkomen losgeslagen jonge heethoofden. De eerste extremistische uitbarstingen kwamen dan ook van de B.K.R. Voor ieder weldenkend mensch stond vast, dat de geallieerden spoedig zouden landen en aan de geheele comédie een eind zouden maken.

De strijd om de wapens.

De maand September werd benut met het „veroveren” der wapens op de Japanners. Het gebrek aan zelfbeheersching, dat de B.K.R. en andere organisaties hierbij aan den dag legden, leidde soms tot bloedige botsingen met het Japansche garnizoen. Dat is de reden, dat hier en daar het spel niet of slechts gedeeltelijk doorging. Soms moesten de Japanners, om aan afslachting te ontkomen, met de bloote vuist hun wapens heroveren. (Semarang).

Het gemak, waarmede aan wapens te komen was, werd de oorzaak van het ontstaan van honderden Pemoeda-partijtjes. Als paddestoelen verzezen zij uit den grond. We zagen hetzelfde beeld als vroeger in Atjeh: om enkele geweren vormde zich een bende. Zij erkenden niemand boven zich en opereerden in het algemeen zelfstandig.

De meeste wapens vielen in handen van de Pelohpor. Daarna volgden de Hizboellah, de Banteng Hitam, de B. K. R., de Communisten, de Barisan Brani Mati (zelfmoordcorpsen) en tenslotte de kleine, pas opgerichte bendes. Minstens 2/3 van de wapens der Japanners verwisselde van eigenaar.

Op 29 September landden de Engelschen in Batavia. Met ingehouden adem wachtte heel Indië de komende gebeurtenissen af. Toen de eerste officieele bekendmaking van den generaal Christison kwam, was het lot van Indië beslist. Alleen Batavia en Soerabaja zouden op Java bezet worden en de, reeds grootendeels ontwapende, Japanners, bleven ver-

antwoordelijk voor orde en rust. Voor hen, die op de komst der Nederlanders gewacht hadden, was deze klap beslissend. Overal woedde reeds de terreur, en zonder kleur te bekennen was men thans zijn leven niet meer zeker. Zoo breidde de „aanhang” van de „Republiek” zich begin October enorm uit.

De oprichting der T.K.R.

(In Februari 1946 T.R.I. genoemd).

De D.K.R., bedoeld als het gezagsinstrument van de „Republiek”, was uitgegroeid tot een roovende, moordende, terroristische bende. Daarom werd op 5 October door Soekarno besloten de T.K.R. op te richten. (Tentara Keamanan Rajat = Leger voor handhaving van orde en rust). Dagen lang riepen alle zenders op Java om, dat de Peta, Heiho, ex-militairen van het K.N.I.L., B.K.R., Seinendan, Pelohpor, Hizboellah, enz. zich op de B.K.R.-kantoren moesten melden met hun wapens, om dienst te nemen bij de T.K.R. De inheemsche ex-militairen van het K.N.I.L., die zich zeker voor het grootste deel enthousiast weer bij het K.N.I.L. zouden hebben aangemeld, hadden thans geen andere keuze meer en kwamen bij de T.K.R. Daarnaast meldden zich de gematigde en verstandige elementen uit de andere groepen, die wel inzagen, dat de „Republiek” over een behoorlijk gedisciplineerd gezagsinstrument moest beschikken om zich staande te houden. De communisten pasten weer hun beproefde infiltratie-politiek toe. Zooals in alle organisaties drongen zij ook in de T.K.R. binnen om er communistische kernen te vormen en hun ideeën uit te dragen. Natuurlijk gaven ook zuiver extremistische elementen aan den oproep gehoor en zoo werd de T.K.R. een ingewikkeld mengelmoois, waarin homogeniteit ver te zoeken was. Wapens kreeg de T.K.R. slechts weinig. Het is te begrijpen, dat volkomen onafhankelijke vrijbuiters zich niet met hun goedgewapende bendes aanmelden om voortaan een ondergeschikte rol te spelen in de T.K.R. Ook de discipline, die er zeker zou heerschen, was geen aantrekkelijke trekpleister.

De T.K.R. werd dus te laat opgericht. De groote buit was verdeeld en slechts kleine partijtjes wapens vielen haar nog in handen.

Soepriati, de leider van den Peta-opstand te Blitar in Febr. 1945, werd op 6 October de eerste commandant der T.K.R. Op 18 December werd hij vervangen door Soedirman, een hoofdleider van de Peta, die thans opperbevelhebber is van alle land-, zee- en luchtmachtstrijdkrachten.

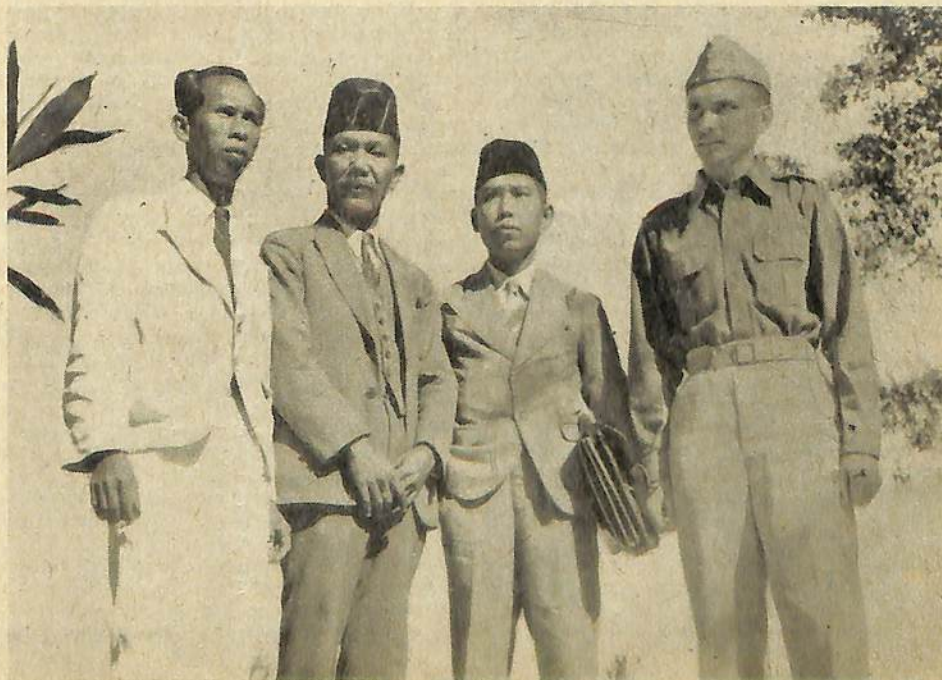
De oprichting van de Politie Tentara (P. T.) = Politieleger.

Als machtsinstrument van de „Republiek” beantwoordde de T.K.R. lang niet aan de verwachtingen van de leiders. Met de discipline was het slecht gesteld. Soms sloten T.K.R.-soldaten zich weer tijdelijk bij hun oude extremistische organisaties aan, indien succesvolle roof- en moordpartijen op handen waren. In Soerabaja, Tjiandjoer, Tjitjadas en Semarang namen heele T.K.R.-afdeelingen aan den strijd tegen de Engelschen deel. Deze uitspattingen waren niet naar den zin van de republikeinsche leiders, omdat de T.K.R. nog steeds officieel niet in oorlog was met de bezettingstroepen en omdat zij vreesden hun greep op de T. K. R. totaal te verliezen.

Medio December 1945 werd in alle residenties op Java en Sumatra de P. T. opgericht. Alleen de P. T. had arrestatie- en strafbevoegdheid, ook over T. K. R.-soldaten. Bovendien moest zij de T.K.R.-afdeelingen ervan terughouden openlijk strijd te voeren tegen de Engelschen en Nederlanders. Verder zou de P. T. de bestaande Indonesische politie vervangen, omdat deze volkomen onbetrouwbaar was en met de extremisten heulde.

De instelling der P. T. werd een volkomen mislukking. Louche en misdadige personen zagen direct de vele mogelijkheden, die de P. T. bood: een machtspositie t.o.v. de T.K.R. en de bevolking benevens een uniform als dekmantel voor het uitleven van roof- en moordzucht en sadistische neigingen.

Spoedig na de oprichting der P. T. had zij reeds de leiding bij het ontvoeren, beroven en vermoorden van Europeanen, andersdenkende inheemschen en invloedrijke Chineezers. Haar invloed op de T. K. R. had eerder een uitwerking ten kwade dan ten goede. Hier en daar stonden zij zelfs op gespannen voet met elkaar door de terreur die de P. T. op gematigde T. K. R.-leden uitoefende. De P. T. is dan ook als een zuiver extremistische

De vertegenwoordigers van Oost-Borneo. Tweede van links is de Rijks-groote van Boeloengan, Datoek Mohammed. Links is Alias Zainoeddin van Longiram (Dajakoch vertegenwoordiger) en rechts A. R. Afloes van Koetai.

organisatie op te vatten, hoewel zij het officieele politieleger van de „Republiek” is.

De T. K. R. wordt T. R. I.

Eind December 1945 maakte Soekarno met een groot gevolg een tournee over Midden- en Oost-Java. In alle plaatsen van eenige betekenis hield hij redevoeringen, die vrijwel overal eensluidend waren. De inhoud kwam neer op: Schaart U als één man achter de „Republiek”. Volgt de bevelen op. Treedt niet eigenmachtig op. Eenheid. Eenheid. Eenheid!

De resultaten van deze tournee waren zeer matig. Zelfs de T. K. R. trok zich weinig van centrale orders aan. Daarom werd medio Februari 1946 de naam T. K. R. vervangen door T. R. I. (Tentara Republik Indonesia) om duidelijk te doen uitkomen, dat zij het leger der „Republiek” was. Tevens vonden eenige mutaties in de hogere legerleiding plaats.

Het volksleger.

De onveiligheid op Java en Sumatra nam zulke ernstige afmetingen aan, dat de bevolking plaatselijk eigen corpsen oprichtte om tegen diefstal en terreur te waken. De T.R.I. zag hierin een kans om haar invloed uit te breiden en verleende hulp bij de oprichting en de training.

Ook de extremistische organisaties zaten echter niet stil en kregen invloed op het Volksleger in die gebieden, waar de T. R. I. zwak vertegenwoordigd was. Hier schoot het Volksleger zijn doel ver voorbij, hetgeen resulteerde in een terreur tegen gematigde inheemschen en de Chinezen.

Door de late oprichting van het Volksleger is haar bewapening uiteraard zeer slecht en bestaat hoofdzakelijk uit slagen en steekwapens. *(Wordt vervolgd).*

Padang

een kooi van droefgeestigheid

Strijd en afbraak.

Van alle centra op Sumatra, waar eenmaal leven en vertier heerschte, is Padang thans de meest droefgeestige. Binnen een kooi van prikkeldraad, zeshonderd meter lang en zeshonderd meter breed, trachten drieduizend menschen, waaronder vierhonderd-en-vijftig Europeanen, zich voor te stellen, dat de oorlog al sinds bijna een jaar tot het verleden behoort. Maar nagenoeg iederen nieuwen grauw dag vliegen de handgranaten over het prikkeldraad. Het zijn primitieve wapens, vermoedelijk in Fort de Kock vervaardigd, een brok ijzer met een lont er aan. Maar de uitwerking kan verschrikkelijk zijn. Soms zijn het ook flesschen, met dynamiet gevuld. In vele gevallen wordt de aanval ingezet met katepulten, waarmee de „tentera semoet” geweldige brokken steen binnen de omheinde veste slingert. De „tentera semoet”: dat zijn de opgehitste Minangkabausche jongens van 12 tot 14 jaar. Ze vormen altijd de voorhoede van een of anderen terroristen-aanval. De terreurleiders van de Westkust hebben namelijk ontdekt dat een blanda „stom” genoeg is niet op kinderen te schieten. Zoo jagen zij dus hun kroost vooruit als het kamp weer eens in onrust moet worden gebracht. De kooi van prikkeldraad heeft twee uitwegen: naar Emmahaven en naar het vliegveld. Op beide punten ligt

Een groep van vertegenwoordigers uit Flores, Soembawā en Timor. In het midden gekleed in het donker is de sultan van Soembawa.

een kleine Britsche bezetting, evenals in Padang zelf. De wegen zijn echter hoogst onveilig. Elken dag worden convoien beschoten of met de befaamde Padangsche handgranaten bewerkt. De levensomstandigheden in de beschermde wijk zijn slecht. De gelukkigen, die in het Oranje-Hotel huizen, hebben tenminste nog een behoorlijke kamer. Velen leven in een minder ruim en onhygiënisch milieu. Het is tenslotte maar een klein kamp en er zijn drie-duizend menschen, meest inheemschen en Chinezen. „En je kunt die arme kerels er toch niet uitzetten” meent resident De Boer, die nog nooit zoo'n klein maar ook nog nooit zoo'n uiterst moeilijk gebied bestuurd heeft, en zijn taak met veel levenswijsheid en onontbeerlijk gevoel voor humor verricht. Versche groenten en fruit heeft men sinds Maart practisch niet gezien. Zoo nu en dan is er een pisang te krijgen, à raison van één-gulden-vijftig per stuk. Soms zelfs een ei, voor tachtig cent. Het rijstrantsoen is beperkt tot 200 gram. Men kan er niets bijkopen. Er bestaat geen zwarte markt in dit eeuwig belegerde kamp..... Aan den anderen kant van het prikkeldraad ziet het er niet veel vrolijker uit: de Indonesiërs zijn bezig het niet bezette gedeelte van Padang langzaam maar zeker af te breken. Op 25 meter van u af ziet ge ze bezig de daken van de Europeesche woningen te sloopen. De mooie Protestantische Kerk, vlak bij het kamp, is practisch geheel afgebroken. Er staan alleen nog een paar muren. Aan het Rapwikamp grenst de Chineesche wijk, een veste op zichzelf. Twaalfduizend hier samenhoekkende Chinezen staan op voet van oorlog met de Repoebliek. Ze moeten zichzelf beschermen en hebben een veiligheidscoors opgericht, maar geen wapens gekregen. Op de een of andere manier worden de gewapende pemoeda's, die een aanval wagen, echter toch wel geliquideerd. Dag en nacht waakt een wacht van zestig Chinezen over dit kamp.

Roof en chaos.

Zoals bijna overal op Sumatra is de politieke toestand buiten de draad tamelijk chaotisch. Sedert eenigen tijd bevindt het Volksfront zich in de meerderheid. De republikeinsche leiders, die zich hier eerst tegen hebben verzet, heulen thans mee. Het „leger” is verdeeld. Er zijn afdelingen van de T.R.I. zoewel als van het Roode Volksleger en de Hizjboellah. Het meest actief zijn de jongens van 12 tot 14 jaar. Oudere Minangkabauers herinneren zich nog de goede dagen van voorheen. De Minangkabauer is iemand met grooten handelsgeest. Hij komt langzamerhand tot de ontdekking, dat het oeconomische leven van de Repoebliek op nogal losse schroeven staat. In de beroemde Padangsche cementfabriek is een afdeling van de T.R.I. gehuisvest. Het bedrijf werd in 1944 door een geallieerd bombardement flink beschadigd, doch de Japanners hebben deze schade voor een goed deel hersteld. Door gebrek aan energie en organisatie-vermogen ligt de fabriek op het oogenblik nagenoeg stil, hoewel de Repoebliek het een bedrijf „pietal” noemt (pietal beteekent: vitaal). Het gebruik van deftige woorden brengt den vroegeren arbeiders echter geen rijst op het bord. Wanneer het bedrijf in zijn huidige toestand zou kunnen worden overgenomen, kan 65 pCt. van de vooroorlogsche capaciteit worden bereikt. Na drie maanden zou de fabriek weer voor honderd procent kunnen werken. De steenkolenmijnen van Sawah Loentoh bevinden zich in verwaarloosden toestand. Alleen de gemakkelijk exploiteerbare hebben de belangstelling van de Indonesiërs. De Repoebliek wint er 150 ton steenkool per dag. Tot voor kort werd 3000 ton per maand naar Emmahaven gebracht en geëxploiteerd. De tandradbaan naar Fort de Kock is door gebrek aan onderhoud en materiaal echter zoodanig uitgesleten, dat de aanvoer van steenkool naar Padang en Emmahaven thans vrijwel onmogelijk geworden is.

Emmahaven ziet er verwaarloosd en verlaten uit. Van de zes olietanks der Bataafsche zijn er nog twee over. Machine-riën, kranen e.d. zijn alle verdwenen. De geheele westkust biedt een beeld van roef en chaos. De oeconomische toestand wordt voortdurend slechter. Politieke verwarring, bendewezen, gemis aan constructief denken, smoren iedere poging van een verstandige meerderheid om opbouwend werk te doen. Honger, ellende en wanhoop zijn de oorzaken van het vormen van nieuwe plundertochten. Het is een vicieuze cirkel - een draaikolk, die het volk naar beneden trekt.

Kindereen van het volk.

Duizenden geronselde koelies, die aan den beruchten westkustspoorlijn onder de Japanners hebben gewerkt, en die daarna door de zonen van Nippon aan de ellende werden prijs gegeven, hebben hun leven en welzijn te danken aan een handvol Nederlanders, meest ex-krijgsgevangenen. Onmiddellijk na de bevrijding heeft men in Padang een hulpactie voor deze ongelukkigen op touw gezet. De eigen moeilijkheden werden op den achtergrond geschoven om de inheemsche

arbeiders, die stierven langs den weg, van voedsel en medische hulp voorzien. Met zweren overdekt en in lompen gehuld, opgezwollen van hongerodeem, werden ze van de straat gepikt. Talloze hunner hebben hun vernochtheid en dankbaarheid jegens de „kompenie" gedemonstreerd door onlangs, toen soldaten werden opgeroepen, als vrijwilliger te teekenen. Daar staat het Padang-detachment: fiksch uit de kluiten gewassen, stevige inheemsche knapen van allerlei landaard, uitstekend gevoed, model gekleed, voortreffelijk geleerd. Kapitein Klaus is hun commandant. Zij ondergaan een militaire training, die na enkele weken tijds reeds verrassende resultaten oplevert. Het was gisteren hun groote dag. De troepencommandant van Sumatra, kolonel P. Scholten, kwam ter inspectie uit Medan. Het was niet zoo maar een vluchtig bezoek van aantreden en afmarcheeren. De kolonel heeft een geheel morgen onder de jongens doorgebracht, en met zeer velen gesproken, vragen gesteld, raad gegeven of een hart onder de riem gestoken waar dit noodig mocht zijn. Het was hun eerste groote

inspectie, ze zullen haar niet spoedig vergeten. Wij evenmin. Het maakte indruk te zien hoe deze vrijwilligers, die vóór hun diensttijd een zwaren strijd om het bestaan moesten voeren, zichzelf hadden teruggevonden in een soldatesk zelfrespect, goede kameraadschap, gezonde discipline en een krachtig fysiek. Waar het hun aan mankeert is: actie.

Doch de troepencommandant zegt: „sabar dan tahan", geduld en volhouden. Zij zullen geduld oefenen, vasthouden en volhouden, terwille van Radja Wilhelmina, die zij hoog in het hart dragen.

Want zij noemen zich (en laat ons dit onthouden): *kindereen van het Koninkrijk*.

Dit is de naam, die een hunner commandanten, die hen uit de ellende heeft gehaald na zijn krijgsgevangenschap, hen gegeven heeft en daar zijn zij trotsch op.

Padang is maar een droefgeestige kooi, want wie door de nauwe „kawat" naar buiten ziet, ontwaart slechts chaos en afbraak. Maar daarbinnen verliest men nochtans den moed niet, in de hechte overtuiging, dat eenmaal geluk, welvaart en gerechtigheid hun vleugelen weer zullen verspreiden over het gansche ge-

De Actie

De nachtelijke stilte hangt over de stad Semarang. De maan in haar laatsten stand werpt een zwak licht over de stad. De bevolking slaapt en weet zich beveiligd tegen de eventuele indringers van buiten. Rond de stad kloppen de Nederlandsche jongens hun wachtjes in stellingen en op posten, starend in het donkere Niemandland.

Het is drie uur in den nacht. Niet overal slapen ze. Bij ons in de compagnie gaat de wachtcommandant rond; bijna fluisterend, om de stilte van den nacht niet te verbreken, wekt hij de mannen. „Opstaan, jongens".

Het is tijd. De jongens wisten het. Dien avond te voren hadden zij het vernomen. In korte trekken was hun de actie uitgelegd. In een oogwenk is alles het bed uit. Kaarsjes en andere verlichtingsartikelen worden ontstoken. De wachtcommandant wenschte bijna, dat het iederen dag actie was, alleen maar om het opstaan.

Bij de keuken is het eerste geschuifel in het donker hoorbaar. Zachtjes hoor je er één vloeken, als hij over het een of ander voorwerp struikelt. Veldflesschen worden gevuld, noodrantsoenen in ontvangst genomen. De kok een klap op zijn schouder, een groet als „de mazzel", en de mannen verdwijnen weer naar hun kwartieren om de uitrusting aan een laatste inspectie te onderwerpen.

4.15 uur.

De wagens staan klaar. De mannen klauteren erop. De aalmoezenier gaat rond van wagen tot wagen en geeft de H. Absolutie aan de katholieke jongens. Af en toe zie je nog een sigarettenspeukje gloeien in het donker. Dan een sein van voren: „Sigaretten uit!" Motoren beginnen te draaien en langzaam zet de zwi-gende stoet zich in beweging. De actie gaat beginnen! Wat het zal brengen? Wij weten het niet. Wat zegt een actie op een dood stuk papier. Maar de beschreven vellen, omgezet in daden, geven zweeft,

bloed, overwinning of nederlaag, blijdschap of droefenis.

Op het aangegeven punt stopten de wagens. Er werd uitgestapt en onder een stilte, die alleen maar verbroken werd door de oproepen der radiomannen, stelde de compagnie zich in marsch-orde op...

De actie was verdeeld in verschillende phases, waarbij wij in de eerste een „makkie" hadden; maar in de overige drie een zware dobber konden krijgen. Het voornaamste doel was een hoofdkwartier der Zeemacht, van waaruit troepen gedirigeerd werden naar het westen van Semarang, die zoo af en toe („heel dikwijls") het vliegveld en de omgeving onder mortiervuur namen. Het vliegveld is tevens de aankomsthaven der évacués uit het binnenland. Zooals reeds eerder gezegd, in de eerste phase hadden wij het gemakkelijk. Een compagnie vóór ons zou een weerstand opruimen, vanwaar uit wij moesten starten, en ons later beschermen in de flank.

Het was half zes toen het codewoord doorkwam en de groote tocht van 20 km. een aanvang nam. De eerste phase was spoedig voorbij en toen kwam het spel voor ons.

Nog even hielden wij een korte bespreking en we waren het er allemaal gloeiend over eens, dat het snel moest gaan, verdomd snel, de tactiek van onze overburen kennende, d.w.z. hard weglopen, enkele „snipers" achterlaten, ons een luchtstoot laten doen en als wij weg zijn, rustig terugkomen en het leventje kan opnieuw beginnen.

Het codewoord was nog niet uit de radio, of daar brulde onze C.C. reeds „Looppas!" En het werd een looppasje van precies 6 km. Men had mij verteld, dat de omgeving van Semarang zoo mooi kon zijn. Af en toe heb ik er ook iets van opgevangen. Een mooi bewerkte sawah, een uitzicht op de zee. Maar toch heb ik het rotsige kampongpad wat vervloekt. Rotsen, die zoo mooi kunnen lijken op foto's, maar die een opmarsch dikwijls kunnen belemmeren.

De eerste kilometers ondervonden we geen weerstand, tot wij bij het hoofddoel kwamen. Daar barstte de hel los.

De heeren waren volkomen verrast. Ik heb onze kerels meermalen zien stormen;

in training en in werkelijkheid. Maar zooals ze toen stormden was enorm. De bajonet was opgezet. De helm vastgeklemd. De gezichten stonden strak, de zwart omrande oogen fonkelden. En onder een hel van vuur stormden zij op een groote Japansche versterking af, waarbij een zware mitrailleur was opgesteld. Voor het eerst van hun leven vochten hier onze jongens man tegen man. De terroristen hadden de heuvels in brand gestoken en een verstikkende rook lag over het strijdtoneel. Verschillende staaltjes van moed werden hier getoond. De terroristen gezien hebbende, dat zij ingesloten waren, vochten wat zij konden. Handgranaten ontploften, „stens" en „brens" raltelden en daar tusschen loeide het vuur.

Spoedig was het rustig en kon de plaats overgenomen worden door een achter ons aan komende compagnie, want onze taak was nog niet afgelopen.

Onze troepen in actie.

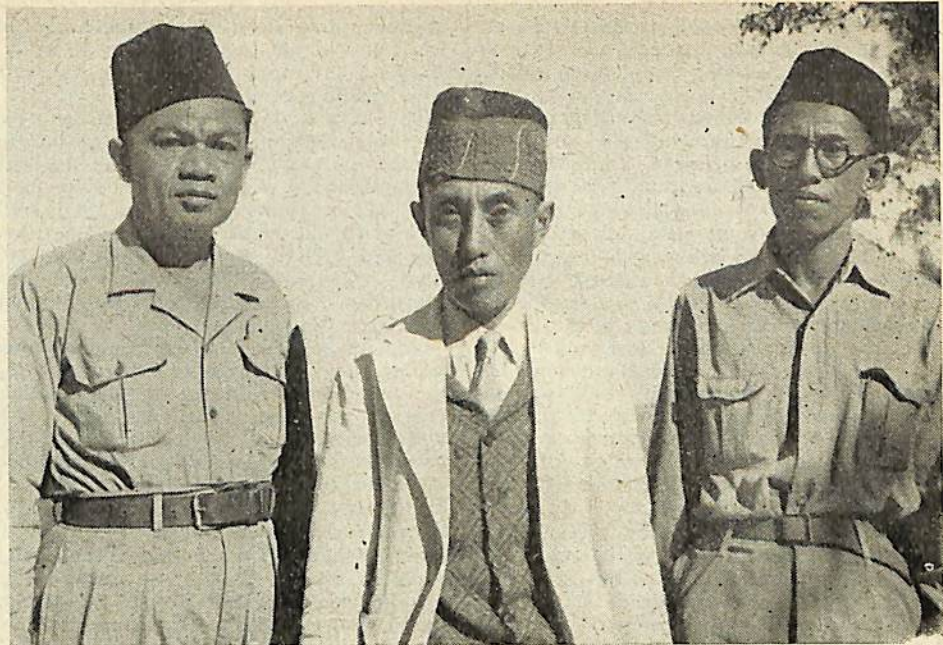
Alléén moesten wij een omtrekkende beweging maken van ruim 7 km. met als eenige verbinding onze radio-set. De buit in het hoofdkwartier was enorm. De mannen lachten om den gemaakten buit en langzaam kwamen zij van voren terug, langs een weg bezaaid met lijken, wapens en helmen. Menig soldaat van den tegenstander heb ik daarbij nog bekeken. En om diegenen gerust te stellen, die soms mochten denken, dat het weerlooze slachtoffers geworden waren van ons bruto geweld, wil ik even vermelden, dat er verschillende Jappen bij waren, terwijl iedere man in het bezit was van minstens twee handgranaten.

Wij moesten verder; deze verovering had ons één gewonde gekost, terwijl de tegenpartij een getal verloren had, dat in de tientallen liep. De kampong werd „gecrossed“, een keurig onderhouden kampong, die echter bijna geheel verlaten was. De geiten, ganzen en kippen liepen verschrikt rond en ik geloof zeker, als de tocht, die wij nog af moesten leggen, korter geweest was, dan had den volgenden dag ergens in de kwartieren toch wel een gans of kip op tafel gestaan, inplaats van corned beef of haring in tomatensaus.

Onze noordelijkste lijn, een spoorlijn, werd zonder tegenstand bereikt. Een deel van de terroristen, dat nog trachtte te ontkomen in noordelijke richting, werd door een peleton achterna gezet, om de overige twee pelotons gelegenheid te geven zich te herstellen.

Toen gebeurde er iets, dat wij hier in Indië nog niet meegemaakt hadden, maar dat in Duitschland gewoon was.

Wij moesten oprukken in oostelijke richting en we waren het juist van plan, toen een groote groep terroristen (uit de inlichtingen van een gevangene bleken het er 150 te zijn), gewapend met karabijnen en getooid met zwarte, glimmende helmen op ons afkwam. Rustig marcheerd en zwaaiend kwamen zij op ons toe. Wij meenden niet anders, dan dat zij zich wilden overgeven, want zij hadden te kiezen tusschen twee wegen: richting stad om daar opgehangen te worden, of vechtend door ons heen. Toen zij ons dicht genaderd waren, vuurden zij echter. Hierop werd natuurlijk snel gere-

De vertegenwoordigers van Ternade. v.l.n.r. Salim Adjidjoeddin, van Weda (Halmaheira) Sultan van Ternate en Dr. Chassan Boessoiri.

geerd en een brenvuur werd afgegeven, dat verschillende slachtoffers maakte.

Onze mannen, die reeds zoovele kilometers gestormd hadden en nog droge kelen hadden van het oprukken door de brandende alang-alang, zagen zich voor een zware taak geplaatst. Onder de bezielende leiding, zooals het later genoemd werd door den brigade-commandant, van onzen C.C., stormden de kerels er op in. Meter voor meter terrein moest veroverd worden. In sloten, in sawahvelden zaten de terroristen verscholen. Heel langzaam, gebruik makend van ieder dek, dat het terrein bood, moesten wij oprukken. De tegenstand was heftig. De eerste gevangenen werden gemaakt. Doch hoe voorzichtig, maar vastberaden, wij ook oprukten, we konden niet verhinderen, dat een onzer sneuvelde, terwijl zijn vriend licht gewond raakte.

Dit verlies bezorgde ons even een onthoud, maar niet lang. Voorzichtig in de achterhoede den gesneuvelde en gewonde meedragend, rukten wij voortwaarts om den geheelen weerstand te

breken en door te gaan naar een volgend kampong.

De veldflesschen waren leeg, de kerels vies en vuil van het langzaam van dekking tot dekking voorwaarts gaan. Het verlies van een onzer was zwaar, want hij was één der ouden. Eén, die de beginperiode heeft meegemaakt. Die Nederland, Duitschland en Frankrijk met de stoottroepen doorgezwoven heeft. Het deed onzen overwinningsroes eenigszins bekoelen. Zwijgend kwam onze stoet dan ook op de uitgangstelling aan.

Acht dagen later stond onze compagnie aangetreden. De kolonel kwam. We wisten niet waarvoor, maar toen wij uit den mond van den brigadecommandant vernamen, dat de legercommandant in een extra legerorder het moedige gedrag van onze compagnie, de vierde compagnie stoottroepen, door middel van onzen C.C. memoreerde, voelden wij ons trotsch. Trotsch, omdat wij behooren tot de stoottroepen van den Koninklijke landmacht, die voor het eerst in de geschiedenis meevchten in Nederlandsch-Indië.

Soldaten roepen

De Residentie was Zaterdag 21 Sept. getuige van de eerste actie van het comité „De Residentie Paraat“. Een actie, die, in het kader van de N.I.W.I.N., de verzorging van onze troepen in Indië ten doel heeft.

Vanzelfsprekend zal zich de actie tot het verkrijgen van de nu eenmaal onontbeerlijke gelden niet bepalen tot marschen door de stad en het brengen van een prettig variété. Neen, naar men ons van bevoegde zijde in het oor fluisterde, zal weldra geen enkele Nederlander meer kunnen zeggen: „Ik weet niet, dat onze troepen in Indië behoefte hebben aan verstrooiing, aan het medeleven van het Ned. Volk“. Daar zal het Comité „De Residentie Paraat“, in het kader van de N.I.W.I.N., voor zorgdragen.

Natuurlijk weten onze lezers waarom het in Indië gaat. Dat is bovendien tot uitdrukking gebracht op den Indischen Legeravond, dien het Nationaal Jongeren

Verbond op Maandag 16 September in het Gebouw van Kunsten en Wetenschappen belegde en waar de hoogste militaire autoriteiten door hun komst getuigen van hun medeleven met onze troepen in Indië.

Maar... deze autoriteiten zijn onmachtig wanneer het volk niet medewerkt. Uit Indië bereikten ons stemmen, die spraken van een „vergeten leger“. Velen spraken zelfs van een onverklaarbaar egoïsme, ja, van een onduidbare verwaarloozing van onze hoogste belangen. Men maakte vergelijkingen. Men herinnerde zich de zorg en het medeleven van de burgerij tijdens de mobilisatie, toen half Nederland warme dassen en bivakmutsen breide en er geen gevoel van verlatenheid mogelijk was. En men ziet thans, neen, men ondervindt het, dat onze troepen in Indië, die nu geen behoefte hebben aan warme kleeding, iederen vorm van verstrooiing en medeleven missen. En hoe dit komt? Ach, Indië is ver weg en wij hebben onze soldaten, die recht brengen waar onrecht

PELMANISME

de beproefde mental-training versterkt Uw Wilskracht, Zelfvertrouwen, Geheugen, Concentratie, Tact en bevrijdt u van minderheids-gevoelens, lusteloosheid, bloos-, spreek- en andere angsten. Indiv. leiding v. Ned. psychologen en graphologen. Ons boekje „De Volwaardige Mensch“ met alle inlichtingen en interess. artikelen, benevens aanbevelingen van bekende figuren als Lord Baden Powell, Prins Karel v. Zweden, Prof. Barker, Prof. Marique e.v.a. op aanvraag (15 cts. a. postz. bijsluit.) Adresseer Afd. DP.

PELMAN INSTITUUT

voor mental training
DAMRAK 68 - A'DAM
LONDEN-PARIJS-NEW-YORK
Opger. 1900

heerscht, die veiligheid brengen aan hen, die geïntimideerd worden, niet in ons midden. Wij hebben, zoo denken velen, er geen belang bij.

Onze lezers weten beter. Zij weten waarom onze soldaten in Indië veiligheid en recht moeten brengen. Zij hebben er vaak zelf geleefd en zelf geleden. Zij kunnen dat paradijs aan den evenaar niet vergeten en nog minder willen zij meehuilen met de wolven in het bosch, die meesmuilen nu zij zien hoe het werk van eeuwen ruw teniet gedaan wordt en duizenden worden afgeslacht. Zij doen niet mee met hen, die in de revolutie het heil der arbeiders in Nederland zien. Zij weten wat zij willen n.l. veiligheid en recht, niet alleen voor ons, maar ook voor onze Indische Rijksgenooten.

Onze soldaten in Indië weten dit ook. Zij maken kennis met de schoonheid van het land, met de gruwelen van de revolutie en zij knarsen op de tanden van nauwelijks bedwongen woede, wanneer zij ervaren, dat zij door zekere groepen de soldaten van de reactie de slavendrijvers van het kapitaal genoemd worden. Zij zouden deze demagogen met de werkelijkheid in aanraking willen brengen,

wanneer deze de offerbereidheid zouden bezitten om pal te staan voor de veiligheid en het recht van hen, die van ons hun redding verwachten.

Gelukkig is de kentering van het getij voelbaar. Eindelijk valt allerwege iets te bespeuren van den invloed van de echt Nederlandsche deugd: medeleven met hen, die het moeilijk hebben. De N.I.W. I.N. werd opgericht en in Den Haag begon het Comité „De Residentie Paraat” haar actie met de hierboven genoemde marschen door de stad en de bijeenkomst in de Houtrusthallen.

Wij voldoen dan ook gaarne aan onzen nationalen plicht door ook hier te getuigen van het verlangen van onze soldaten, en wij hopen, dat onze lezers, die weten waarom het gaat, die weten hoe moeilijk, ja, hoe onduelbaar zwaar het leven in Indië zijn kan zonder de verstrooiing, die Westersch organisatietaalent, Nederlandsche hulpvaardigheid en persoonlijk mee-doen brengen kan. Onze soldaten roepen. Laat ons antwoord zijn een bijdrage voor het Comité „De Residentie Paraat” Giro: Heldring en Pierson Nr. 1844, met de toevoeging: voor het Comité „De Residentie Paraat”. B.

Ambarawa

(Slot).

In October werd de boycot verder uitgebreid. De bedienden, die bij Europeanen werkten, werden tegengehouden.

Vervolgens kwam het verkoopverbod aan Europeanen, gevolgd door het contactverbod. Grenzen waren er niet!

De Jappen gehoorzaamden schoorvoetend de Rapwi-autoriteiten.

Tengevolge van de Engelsche bemoeienis werden Japansche troepen gedислоceerd. Zij kregen marschorders en plaatsen voor concentratie aangewezen om de overgave te bewerkstelligen.

Hierdoor kwamen de plaatselijke kleine Japansche afdeelingen in moeilijkheden door een gistende, hen hatende, bevolking, uit het lood geslagen kampbewoners, Engelsche en Hollandsche autoriteiten.

De Kempeitai bleef het langst georganiseerd. In de laatste weken van October begonnen de molestaties van de Nederlanders en pro-Nederlandsche bevolkingsgroepen, welke resulteerde in het openlijk partij kiezen tegen het Nederlandsche gezag op 14 November toen alle Nederlanders, pro-Nederlanders, Amboneezen, Menadoneezen en Timoreezen werden opgepakt en in de gevangenis geworpen werden, gepaard met plundering, berooving, brandstichting en mishandeling.

Ambarawa was het centrum van het anti-Nederlandsche gezag, voornamelijk uitgaande van het personeel en de gestraften uit fort Willem I.

Deze individuen hadden een genootschap, dat ten doel had:

a) de mannelijke Nederlanders te ont-hoofden

b) de oudere vrouwen in huizen te con-centreeren en te verbranden

c) de jongere vrouwen te gebruiken in de legerbordeelen (volgens Japansch model)

d) de kinderen te gebruiken als slaven. Goedwillende relaties van Chineesche ingezetenen brachten dit complot over. Het werd door de Engelschen niet geloofd.

Hardnekkig werd volgehouden, dat de republikeinsche beweging een beweging was, die met legale middelen werkte.

Wing Commander Full, die reeds weken lang zijn chauffeurs zag verdwijnen (van wie niets meer werd gehoord) en die dagelijks bezoeken kreeg van de in hun afgelegen woningen door pemoeda's belegerde Europeesche vrouwen, ging met de republikeinen door de évacuatie uit de kampen naar Magelang te bewerkstelligen.

Zelfs ging in begin November een transport naar Wonosobo op het Diëng-plateau.

De Engelschen geloofden zoo vast aan hun superioriteit, dat zij blind waren voor de gebeurtenissen. Hun gezag was inderdaad zoo groot, dat deze weinige Engelsche officieren in deze dagen in de kampen werden gerespecteerd en het afsnijden van water en electriciteit ongedaan wisten te maken.

De eerste Britsch-Indische troepen arriveerden op 23 November 1945, d.i. twee maanden nadat de nederlaag der Japanners officieel was toegegeven.

Tengevolge van het verraad der Japanners kregen de republikeinen en alles wat zich republikein noemde de wapens van de Japanners in handen! Dit geschiedde zonder slag of stoot volgens vooral beraamde plannen.

Den Nederlanders waren systematisch alle vervoersmiddelen en wapens onthouden, de Japper gaven deze lachend aan de republikeinen.

Inmiddels had de hoofdmacht van de Jappen zich in het binnenland teruggetrokken na vooraf voor jaren levensmiddelen, voertuigen, huisraad, kleeren en spiritualiën naar deze nieuwe legerplaatsen te hebben gebracht. De Hollanders zagen het voor hun oogen gebeuren, doch konden er niets aan doen. De Engelsche Rapwi-functionarissen waren tegenover ons zeer hoffelijk. Wing Commander Full was een voorbeeld van moed en kalmte.

Het is slechts te betreuren, dat de Engelschen het probleem anders aanpakten dan noodig was, waardoor de situatie steeds slechter werd. Inplaats van een legale werd de republikeinsche beweging een chaos, waarin het pro-Nederlandsche — ja zelfs het gematigde nationalisme werd uitgeroeid.

In September 1945 zouden 50 man voldoende geweest zijn, in October 200, doch in November kon een Engelsche brigade de situatie niet meer redden.

Tempo-verlies en onkunde van de Engelsche zijde, onderschatten van den Javan en overschatting van eigen inzicht van de verantwoordelijke Nederlandsche autoriteiten, dit alles maakte van Java een rookende puinhoop.

Pa van der Steur herdacht

De stem uit het verleden.

De „Bali en Lombokbode” vertelt:

10 Juli, des avonds, ergens in een kamp aan de Westkust van Bali.

De schildwacht laat waakzaam zijn blik glijden over de maanbeschenen sawah, waar de stilte van den nacht is neergedaald en hondgeblaf noch krekelsgerijp de serene rust vermag te storen. Zachte muzikale radioklanken stijgen op uit de cantine in de nabijheid van het schilderhuisje.

Een snerpend geluid maakt even later hieraan een einde.

Even stilte, maar dan komt geleidelijk duidelijker wordend een teemige stem door, die den schildwacht onwillekeurig tot luisteren noopt.

Ontroering maakt zich langzaam van hem meester, want hij herkent de stem van Pa van der Steur, zijn pleegvader.

Een groot kindervriend.

10 Juli was de verjaardag van dezen grooten kindervriend.

Ruim een maand na zijn 80sten geboortedag overleed hij overeenkomstig zijn laatsten wensch temidden van zijn kinderen, die hij zoo innig lief had en op de plek, die hem zoo dierbaar was, het gesticht Oranje Nassau.

Zijn leven was er een van strijden, lijden en zelfverloochening.

Gestreden voor het geestelijke en ma-

teriele welzijn van zijn kinderen heeft hij, zooals geen vader of voogd hem dat zou kunnen verbeteren. In de stilte van den nacht en in de intieme beslotenheid van zijn kantoortje bracht hij de meest recalcitranten tot rede, schonk den wankele hoop en vertrouwen en leidde den zedelijk afgedwaalde op het goede spoor.

Een daad van zelfverloochening was het huwelijk van Pa en Moe van der Steur, een verbintenis, welke op onbaatzuchtige gronden gesloten werd, uitsluitend terwille en ten behoeve van het misdeelde kind.

Wederzijdsche genegenheid en achting, een sterk gevoel voor naastenliefde en eenheid, terwijl zij in de liefde en dankbaarheid hunner kinderen compensatie vonden in het gemis van een eigen kroost.

Aanvankelijk als zendeling door de Rijnsche Zending naar Ned.-Indië gezonden, gevoelde hij mettertijd, dat zijn roeping op een ander terrein lag.

Had hij eerst de zedelijke opheffing van den koloniaal op het oog, een onverwacht voorval deed hem later daarvan afzien en bracht hem ertoe zich het lot aan te trekken van de kinderen dier kolonialen.

Hij ontfermde zich over een 4-tal wezen en dit gezin breidde zich allengs uit tot een gemeenschap van 4000 zielen, waarvan ruim 3000 in de maatschappij in den loop van de jaren een redelijk en eervol bestaan hadden gevonden.

De opname van militaire kinderen bracht Pa in nauwe relaties met de plaatselijke militaire overheidsinstanties.

Dit had tot gevolg dat behalve de resident als civiel gezaghebbende uit hoofde daarvan, ook de gen. majoor commdt. 2e Div., voorts verscheidene

hoofdofficieren, deel uitmaakten van de Gestichtscmissie.

Het was mede hieraan te danken, dat vele pupillen dienst namen bij het leger. Een aanzienlijke bijdrage van wijlen H. K. H. Koningin Emma stelde Pa in staat om op dezelfde plek, waar Dipo Negoro gewoond had een eenvoudig, doch practisch ingericht gebouw op te zetten, waarmede tevens den grondslag werd gelegd van de later hier te lande bekende Oranje Nassau Stichting.

Ook van de andere leden van het Koninklijk Gezin alsmede van den gouv. generaal mocht Pa periodiek stoffelijke blijken van sympathie en waardeering ontvangen.

IJverige en toegewijde medewerksters en begunstigers in het Moederland waren o.a. gravin van Randwijk en baronesse van Hogendorp, dr. Colijn, gen. Swart, oud G.G. Idenburg en oud-minister Treub.

Doch niet alleen in de hooge kringen had Pa zijn kennissen en vrienden, maar ook onder de „kleine luyden”, en met name de gepensioneerde oud-militairen wisten hun belangen het best door Pa te laten behartigen.

Patriot in hart en nieren en koningsgezind in hoope mate, voedde hij zijn kinderen democratisch op in de vrees voor God, in de liefde voor koningin en Vorstenhuis en in den eerbied voor het wettige gezag.

Men kan zich voorstellen, hoe het hem te moede was, toen hij op last van den Jap alle uiterlijke kenmerken van loyaliteit jegens Vorstin en Vaderland moest vernietigen.

Een staa tje van zijn groote gezindheid voor zijn vorstin, moge het volgende illustreeren.

Mussert bracht eens een bezoek aan Pa. Nog voorlat er een woord gewisseld werd vroeg Pa „erkent en eerbiedigt U

het Koninklijk gezag? Op Mussert's bevestigend antwoord zei hij „dan kan ik U te woord staan”. Aan politiek deed hij niet. Niettemin toen Dick de Hoog eens een onderhoud met hem had, antwoordde hij op een desbetreffende vraag: „U vecht voor een schier hopelooze zaak, doch niet U ook niet het I.E.V. maar de indische jongen zelf heeft het in de hand om daarin verbetering te brengen”.

Thans is Pa van ons heengegaan. Aan dezen stoeren Nederlander verloor de Indische samenleving een harer grootste figuren, wiens woord en geschrift in roerige tijden vaak de gemoederen tot rust brachten.

Voor ons oud-Steurtsjes is het hard, heel hard om voortaan zijn stem slechts van de gramfoonplaten te moeten hooren, om zijn woorden van troost en bemoediging, zijn vaderlijke raadgevingen en vermaningen te moeten missen.

Wij zien in Pa niet alleen den geestelijken opvoeder, doch bovenal een vader in den ruimsten en besten zin van het woord.

Was Dick de Hoog een voorvechter van den Indo, Pa v. d. Steur was het evenzeer zij het in engeren zin, maar met dit belangrijke verschil, dat waar de eene voornamelijk sympathie en waardeering oogstte van zijn partijgenooten de andere het uitsluitend recht verkreeg op de liefde en dankbaarheid zijner pleegkinderen.

De oud-Steurtsjes kunnen zijn nagedachtenis niet beter eeren dan door in zijn voetspoor te treden, mensch te zijn en als mensch te leven. Maar wij allen die thans vechten voor orde en rust en veiligheid, mogen ons het motto der Steurtsjes eigen maken; „Eén in geest en streven, één in woord en daad en in lief en leven.

ZEKERHEIDSSTELLING! BELASTINGEN

ACCOUNTANTSKANTOOR
BERT G. VAN HAARLEM
ACCOUNTANT en BELASTINGCONSULENT

DEN HAAG	ROTTERDAM-C
35 Surinamestraat 35	4a Kon. Emmaplein 4a
Telef. 114253 en 114254	Telefoon 21530

W. J. Innemee & Zonen n.v.

Begravenis
Transport
Crematie

Den Haag, Denneweg 71-73 Telefoon 115940

Haarlem, Kinderhuisvest 29-33, Telefoon 10441

VEILINGBEDRIJF „ODEON”

Singel 460 Amsterdam, telefoon 48590
Chr. J. Bolle, Veilingmeester-Taxateur

*

Het adres te Amsterdam voor betere

Inboedelverkoopingen

Regelmatige veilingen
Inbrengen van goederen dagelijks
Taxatiën op ieder gebied

Drie-maandelijksche cursus

tot opleiding voor de tropen

●
CUSUSGELD F 125.-

Indische School voor
Meisjes en Vrouwen

Westeinde 46, Den Haag
Telefoon 330695

Beschermvrouwe H.M. de Koningin

●
Aanvang nieuwe cursus
16 September

Spreekuur: Woensdag 2 - 4 uur

De Directrice L. S. D. Merkus

GRIJP DE LEUNING EN

**klim
naar
boven!**

Naar boven! Dat beteekent: weg uit de put waar de stemming heerscht van: ik-kan-niet en ik-zal-wel-niet-kunnen.

Aan capaciteiten ontbreekt het U waarschijnlijk niet, U mist alleen maar voldoende zelfvertrouwen om Uw bekwaam-

heid te benutten. Zeg niet altijd: „Daar ben ik niet voor geschikt” of „Zooiets is niet voor mij weggelegd”! Levensgeluk en voorspoed hebben U herhaaldelijk de hand toegestoken, maar U hebt gearzeld en een ander die méér zelfvertrouwen had dan U, heeft haar gegrepen!

Dalmeijer's Schriftelijke Psychologische Persoonlijkheidskursus zal U een onschatbare steun zijn, die U spelenderwijze innerlijke zekerheid, zelfvertrouwen en vrijmoedigheid verschafft. Dan pas kunnen Uw capaciteiten zich ontplooien. Dan pas vindt U levensgeluk en voorspoed. Duidzenden cursisten vóór, U hebben dat reeds ervaren; hun attesten getuigen ervan! In de brochure vindt U nog veel meer interessants over dezen cursus.

**VRAAG 'M
vooral AAN.**

BON

(langs deze lijn afknippen a.u.b.)

Zendt mij uitgebreide inlichtingen over Uw schriftelijke Psychologische Persoonlijkheidskursussen.

NAAM:
 BEROEP: LEEFTIJD:
 STRAAT: No.
 PLAATS:

(invullen in DRUKletters a.u.b.)

Na invulling opzenden met 15 ct. aan postzegels aan Dalmeijer's Cursussen, Afd. HIN 3046, Koninginneweg 182, Amsterdam-Z. U kunt ook per brief schrijven, als U dit blad niet wilt beschadigen.

BILLITON-BEDRIJVEN

**N.V. Hollandsche Metallurgische
Bedrijven**

Hoofdkantoor: LYCEUMPLEIN 19, TEL. 18 34 40
'S-GRAVENHAGE

Fabriek: WESTERVOORTSCHE DIJK 67 d, TEL. 1540
ARNHEM

Producente van:

TIN

Billiton Tin gegar. 99,9% Sn.
 Tulp tin gegar. 99,85% Sn.
 Lam en Vlag Tin gegar. 99,5, 99 en 98% Sn.

Maagdelijk Bloklood

Merk „Tulp” (min. 99,9% Pb)

Legeeringen

Tinsoldeer in blokken en staven
 Witmetaal
 Drukkerij metaal
 Hardlood.
 Bronslegeeringen

Diversen

Calciumarsenaat
 Wolframverbindingen
 Vanadiumverbindingen
 Bismuth

**NEDERLANDSCHE
HANDEL-MAATSCHAPPIJ N.V.
(DEVIEZENBANK)**

Hoofdkantoor: Amsterdam
 Kantoren in binnen- en buitenland

Alle bankzaken, o.a. financiering van Im- en Exporten
 Bemiddeling bij het zoeken van nieuwe zakenrelaties
 in binnen- en buitenland

(Contact-Bureau)

VEILINGZALEN „t CENTRUM”

Koninginnegracht 5, 's-Gravenhage, Tel. 114436, b.g.g. 773964
 A. F. M. DEN EXTER, Beëed. Makelaar

Veilingen en taxatiën op elk gebied

*Dagelijks gelegenheid
 tot inbrengen van goederen*